

**Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 15/16 juli 2023
vijftiende zondag door het jaar.¹**

Jezus vergelijkt het Woord, de uitnodiging van God aan de mensen met het zaad in de aarde. Het gaat alleen iets doen, het kan alleen tot groei en bloei komen als de aarde vruchtbaar is; als u en ik zijn als goede grond die vrucht voortbrengt.

“Met uw oren zult u luisteren en toch niet verstaan, met uw ogen zult u kijken en toch niet zien”, horen wij Jezus zeggen.

Kan God niet optreden; kan Hij niet eens met de vuist op tafel slaan; waar is God in deze wereld vol onrecht en geweld; kan Hij mensen niet dwingen?

Het antwoord lijkt me tweeledig.

Ten eerste: zou ik dat wel *aankunnen*, als God met de vuist op tafel slaat? Zou ik dat wel verdragen? Waar zou ik dan blijven? Ben ik werkelijk zo schuldeloos en volmaakt dat ik dan wel aan zijn woede zou ontkomen? Anders gezegd: is het niet te gemakkelijk om alleen anderen de schuld te geven van wat er fout is in deze wereld, in ons land?

Wat *woede* is leren wij weer in ons land. Mensen worden het slachtoffer van woedeaanvallen en scheldpartijen, soms jarenlang, op de sociale media en bij enkelen zelfs vlak voor de deur van hun woonhuis.

Kan God niet door de menselijke onwil heen breken, met de vuist op tafel slaan?

Een tweede mogelijk antwoord:

Jezus houdt ons voor dat de mens vrij is.

Hij of zij kan wel of niet luisteren.

---

¹ Jesaja 55, 10-11; psalm 65; Romeinenbrief 8, 18-23; Matteüs 13, 1-23

Mensen kunnen ervoor kiezen hun oren dicht te stoppen. Een gedicht zegt:
“Hoor, maar ik wil niet horen,
mijn oren dichtgestopt,
mijn adem opgekropt,
mijn hart van leegte zwaar.”

God staat machteloos tegenover opzettelijke menselijke doofheid, machteloos ook tegenover de zware leegheid waarvoor mensen soms kiezen. De mens is vrij geschapen, naar Gods beeld en gelijkenis. In wezen even soeverein en vrij als God. Dat is een geweldige kans. Zo is onze menselijke waardigheid. Het is een uitnodiging en een uitdaging tot menselijk leven, ja tot een goddelijk leven.

Maar het antwoord kan dus ook ‘nee’ zijn.

“Hoor, maar ik wil niet horen.”

Dan zo lijkt het, staat God machteloos. Hij drukt niet door als een dictator, maar is een en al uitnodiging, vraag.

“Want verhard is het hart van dit volk, met hun oren luisteren zij slecht en hun ogen doen zij dicht, uit vrees dat zij zouden zien met hun ogen, met hun oren zouden horen, met hun hart zouden verstaan, zich zouden bekeren en Ik hen zou genezen.”

Dat is nog eens taal. Jezus citeert hier de grote profeet Jesaja, die het zag gebeuren dat de samenleving te gronde ging, omdat het volk *weg* keek, zich niet bekeerde tot gerechtigheid en menselijkheid.

Pittige woorden voor een mooie zomervrijdag.

Maar wij leren deze dagen weer dat er gevaar dreigt, als je niet wil *zien* wat er gebeurt, niet wil *horen* naar de noodkreet van de armen, de slachtoffers van bureaucratie, de politici die worden beledigd, de buitengesloten vluchtelingen, de stervende natuur en de noodsignalen van het klimaat.

Wie *wel* wil horen, zien en met zijn hart verstaan, kan niet anders dan zijn leven veranderen, de koers verleggen, of -in bijbelse woorden- *zich bekeren*.

Minstens één vraag blijft over.

Als God machteloos lijkt te staan tegenover menselijke hardheid, verdoving, onbewogenheid, hoe kunnen wij dan nog spreken of zingen van een almachtige God?

“Patrem omnipotentem”, klinkt het in het Credo.

Omnipotens.

Je kunt het ook vertalen met: voor God is alles mogelijk. God is een en al mogelijkheid, uitnodiging, kans, verrassing. Alle keuzes liggen open. Alles in ons kan veranderen. Bekering is elk moment mogelijk. Een God die ons niet dwingt. Want wat zou Hij bereiken als Hij ons dwong? Dan zouden wij tot willoze marionetten zijn gemaakt gemaakt, die voor het oog van de wereld doen wat geëist wordt, maar in het geniep ons eigen gang gaan.

Jezus vergelijkt het Woord, de uitnodiging van God aan de mensen met het zaad in de aarde. Het gaat *alleen* iets doen, het kan alleen tot groei en bloei komen als de aarde vruchtbaar is; als u en ik zijn als goede grond die vrucht voortbrengt.

Dan is alles mogelijk. Dan is er voedsel voor iedereen, dan is er recht en vrede in overvloed, dan is er respect voor iedere persoon, hoe anders hij of zij ook denkt en leeft, dan is er eerbied en liefde voor de goede schepping, de natuur.

Mogen wij vruchtbare grond zijn voor het woord van God, door Christus gesproken, die het vleesgeworden Woord is, en ons antwoord van geloof, hoop, liefde en menselijkheid afwacht. Moge het in ons ontkiemen en opgroeien tot een rijke oogst. Amen.

pastoor Nico van der Peet